

A választási jelölő gyűlésekről

Jelentjük

Egyelértéssel

A szegedi I. kerülethez tartozó 23. számú megyei jogú városi tanácsi választókerület, valamint a 47. számú és a 48. számú kerületi választókerület jelölő gyűlését tegnap, pénteken rendezték meg a József Attila sugárúti Dózsa György általános iskolában.

Diós József gimnáziumi igazgatónak, a gyűlés elnökének bevezető szavai után Hofgesang Péter, a Hazafias Népfront Szeged városi bizottságának titkára javasolta, hogy Papp Gyulát, az m. j. városi tanács vb-elnökhelyettesét a 23. számú városi tanácsi választókerületben tanácsagül jelöljék. Papp Gyula elvtárs mint tanácsag és mint a városi tanács vb-elnökhelyettese a múlt években sokat tett a város kulturális életének fejlesztéséért.

Ezt követően Nyilasi Péter, az I. kerületi népfőnt-bizottság tagja javasolta, hogy a 47. számú kerületi választókerületben Osváth Lajos építésztechnikust, a 48. számú kerületi választó-

(Somozyiné felv.)

Nánási Miklós, a tanárképző főiskola tanára a város kulturális életének fejlődéséről beszélt felszólalásában

kerületben Halász Árpádot, a Kábelművek szegedi gyáregységének igazgatóját jelöljék tanácsagül. Kovács József, László Iván, Varró György, Falkenstein János, Csizmadia Lajos, Nánási Miklós, Szögi János, Kopasz Márta, Lacsán Mihály hoz-

zászlóadásában egyetértését fejezte ki a jelöltek személyével. Miután a gyűlés egyhangúlag megszavazta a jelölésüket, Papp Gyula beszélt arról a fejlődésről, mely a párt és a kormány helyes politikája nyomán Szegeden is kibontakozott.

Bizalom — újból

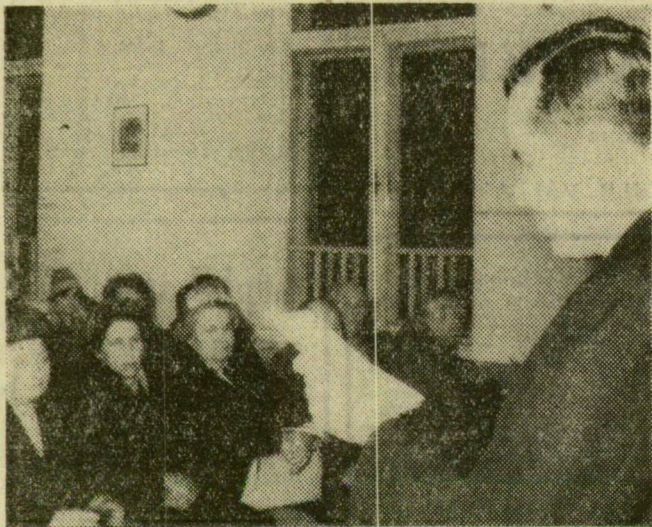
Tegnap a Gutenberg utcai leányiskolában a választópolgárok népes gyűlése döntötte el, hogy ki legyen a 14-es m. j. szegedi választókerület, valamint a 29-es és 30-as kerületi választókerület tanácsagjelöltje. Az elnök, Tari Jánosné megnyitó szavai után 12-en szóltak fel a gyűlés résztvevői közül. Valamennyien egyöntetűen újból javasolták városi tanácsag-nak Árvai Józsefet, a városi tanács vb-elnökhelyettesét, kerületi tanácsag-nak pedig ismét Sarányi Vencelt, az autójavító vállalat igazgatóját és Szabadi Tibort, a Fényképész Szövetkezet elnökét.

Aztán a népfőnt-jelöltek egyakarattal újból bizalmat szavazott a jelölő

gyűlés. Hogy miért? Tények: soroltak fel arra, hogy Árvai József ereje legjavával dolgozik a város egész lakossága érdekében, s Szeged fejlődésében a párt és a kormány politikáját megvalósítva igen jelentős része van. „Ismerjük és értékeljük: fontos munkáját — hangsúlyozta több felszólaló — és jó, hogy a 14-es választókerület jelöltje.” Elismeréssel szóltak a választók Sarányi Vencel és Szabadi Tibor tanácsag tevékenységéről is.

Árvai József és a két kerületi tanácsagjelölt köszöntötte a bizalmat.

A gyűlés egyik kedves jelenetként a tanácsagjelölteket az iskola Zrínyi Ilona úti rocsapatának tagjai vírággal köszöntötték.

(Siftis felvétele)

Árvai József szól a jelölő gyűlés résztvevőikhez

Gazdatársukat jelölték

Tóth Molnár Géza tanácsagjelöltek mindenki ismeri Szatymazon. A faluszélén áll a háza, e portán született és nőtt fel. Mint minden szatymazi paraszt, nagy szakértője az őszibaracknak. Szobája falán több elismerő oklevél — köztük egy harmadik díj a szegedi nemzetközi barackkiállításról — dicséri.

Szatymazi gazdatársai, akik estefelé lakására bekopogtak, hogy a községi tanácsi 20-as sorszámú választókerület tanácsagjaul jelöljék — ezúttal inkább közeleti tevékenysége elismeréséért jöttek e szerény, otthonos jelölő gyűlésre. A kerület gazdái népesítették be a tágas szobát, amikor Retkes András, a Hazafias Népfront községi bizottságának tagja üdvözölte a jelenlévőket és bejelentette: a Hazafias Népfront községi bizottsága Tóth Molnár Géza tsz-gazdát ajánlja a

községi tanácsi 20. sorszámú választókerület tanácsagjelöltjének. Nyolc éve — mint tanácsag, illetve végrehajtó bizottsági tag — tevékeny részese a falufejlesztés gondjainak.

A választópolgárok jól ismerik Tóth M. Géza emberigazgatói erényeit, közeleti tevékenységét. Közös gondjuk volt az őszön a tanyákra vezető dűlőút feltöltésének elkezdeményezése. A hozzászólók kérték, hogy a megkezdett útjavítást közös összefogással folytassák majd. A belvizek levezetését is meg kell oldaniuk. A falu szélén lakó választópolgárok arról érdeklődtek: a III. ötéves terv időszakában létesítendő törpe vízmű hálózata eljut-e portájukra? Kérték jelöltjüket, szorgalmazza ezt. Majd teljes egyetértésben szavazták meg Tóth M. Géza jelölését a községi tanácsag-nak.

A folyosón is álltak

A nagyterem ajtaja nyitva volt, mert a folyosón is álltak a tanácsagjelölő gyűlésen tegnap este a Madách utcai általános iskolában. Beck Sándor, a Hazafias Népfront I. kerületi bizottságának nevében Mison Gusztávot, az I. kerületi tanács vb elnökét javasolta tanácsag-jelöltnek a 18-as városi körzetből. Indoklásához hozzá sem foghatott, mert hosszantartó taps szakította félbe mondókáját. Mison Gusztáv mellett szolt az egyöntetű véleménynyilvánítás, amely kifejezte, hogy a népfőnt-javaslatra nagyönis megegyezik a választópolgárok véleményével.

S amikor a résztvevők közül egyenként is többen szót kértek, kirajzolódott a kendergyári munkásból lett kerületi vb-elnök egyénisége, a közigazgatásban végzett odaadó munkája, amelyet két alkalommal, 1955-ben és 1958-ban a Szocialista Munkáért Erdeméremmel is jutalmaztak.

Meleg István a közvetlenségéről szolt: Szekszárdi Boldizsár ifjúsági problémákra hívta fel a figyelmét; Hancsinzki Ferencné mint egykori munkatársa szolt mellette; Havalecz Istvánné munkásságát, parasztságot; Lippai Jánosné, Bakacs Ferencné és Bodnár Lajosné pedig további jó munkát kívántak a jelölteknek.

A melléte szolt előlegezett bizalmat meghatódva köszönte meg, és azt kérte, munkájában továbbra is támogassák jelölőit, mint ahogy azt eddig is tették sok éven át.

600 000 ifjú választó

Az ideiglenes választói névjegyzék adatai szerint meghaladja a 600 000-ret azoknak a fiataloknak a száma, akik március 19-i választásokon járhatnak először az urnákhoz. Egy részük még ma is diák, a középiskolák utolsó éves növendéke, vagy megkezdte egyetemi, főiskolai tanulmányait, nagy többségük azonban már a munkapadok mellett vagy a földeteken dolgozik és az idősebbekkel együtt vállal részt országépítő munkánk feladatainak megoldásából.

Ezekben a hetekben találkozik és más rendezvények ezire várja az újdonsült 18 éveseket a KISZ.

Siklós János:

A család ereje

Fölösleges szófecsérlés olyasmit kinyomtatni az újságban, amit egyébként az olvasó is éppen olyan jól tud, mint aki írja. Különösen furcsa lenne pálcát törni félresikerült gyermekorsók ürügyén annak, akinek két gyereke van otthon, s előre senki sincs kibiztosítva arról, hogy mi vénevelődnek a gyerekek. Nem is untatnám az olvasót, ha nem kényszerítene mégis erre az a tévhit, amelynek elterjedése sok-sok szülőnek okozott (és okoz még) keserűséget.

Tévhit? Lehet az is, de lehetne — nevénevezve szülői felelősség, vagy a felelősség alóli felmentés gondolatának nevezni. Annyiszor elhangzik, hogy a gyerekek neveléséért, sorsáért és jellemformálásáért elsősorban a „pedagógus felelős”, s más fogalmazásban, „felelős a társadalom”: ez annyiszor elhangzik, hogy lassacskán valamiféle torz életérzés általános kifejezőjének érzi az ember.

Miközben a pedagógia modernizálásától hangos az ország, s mindenki szakavatott nevelőnek gondolja magát, alig esik szó a legfontosabb és a legmeghatározóbb nevelői erőről: a családról. Pedig a család az család — az apa, anya, testvérek — a legerősebb közösség, amely elsősorban és első fokon formálja a gyerek jellemét, magatartását. Ennek ellenére a család pedagógiai szerepéről alig beszélünk. Miért?

A társadalmi alapja az lehet, hogy a felszabadulás után végre hazánkban minden munkaképes ember és asz-szony számára munkalehetőség teremtdött, és a szülők munkába álltak. A gyermeknevelés gondjaival kevesebbet tudtak (és tudnak) törődni, mint amennyire szükség lenne. Pedagógiaink korábbi elmaradott állapotának megváltoztatása, fejlesztése és korszerűsítése a társadalmi érdeklődés középpontjába került. Más követelmények keletkeztek, a gyerek sokoldalú képzésének megoldása, szocialista szellemű nevelése a pedagógia továbbfejlesztését és valóban korszerűsítését igényelte. (Egyébként nem arról van szó, hogy elértük itt már a csúcst, sajnos nem.) Az iskolai napközti kiépítése és fejlesztése, az ifjúsági mozgalom egészséges tevékenysége azt az érzést keltette a családok többségében, hogy a gyerek sorsa megoldódott: neveli az iskola, a napközi, neveli az ifjúsági mozgalom. S ez így van rendjén, „én úgyis fáradt vagyok, kevés az időm, nem is igen értem a fölsőbb osztályok tananyagát” — fogalmazzzák meg a szülők ösztönben.

Csak hogy ez így nincsen rendben, mert a szülőt, az anyát és apát soha nem menti fel az élet a gyerek nevelésének első számú felelőssége alól. Gyakran hallani szülői értekezleteken, iskolákban a már idézett mondatot, amellyel szemben az osztályfőnök valóban tehetetlen. Elfogadja, s ezzel egyben magára veszi a gyereknevelés első számú és elsőrendű felelősségét is. Pedig ez nem a pedagógust és nem a társadalmat illeti első fokon, hanem a családot. A pedagógust és a társadalmat a gyermeknevelésben — jogi nyelven szölvá — másodikfok illeti meg.

Félretehettük azt az álszemérmert, amely gyakran gátolja a pedagógust, tanügyi tényezőket abban, hogy ezt az általuk is jól érzékelt anomáliát határozottabban szövá tegyék. A szülők elfoglaltsága és munkája igen lényeges tényező. Teljesen hamis az a nézet, hogy az anya maradjon otthon — úgymond, ez a megoldás. A főzőkanál elmélet azért nem járható út, mert a munkáskére szükség van, de a családoknak is szükségük van a keresetre. Most már eljutottunk oda, hogy lassacskán gyarapodnak munkás-, parasztságladók: szöplűnek az otthonok, több évre szöló tervek alapján vetik meg szorgalmas munkával a jobb családi életkörülmények alapját. S azt hiszem, az a legfontosabb, hogy a nő, az anya semmivel sem passzívabb eleme a társadalomnak, mint a férfi. Az is természetes, hogy a dolgozó anyák hegyzetén javítani kell. Ezt az érthető társadalmi szükségletet sokoldalúan próbálja kielégíteni az állam. A munkaidő csökkentésének fokozatos bevezetése adja majd e tekintetben a legtöbbet. Az iskolákban a fizikai dolgozó tehetséges gyerekeit nem engedik elkallódní — remélhetőleg — egyetlen iskolában sem.

De mégsem ez a kérdés lényege. Ennél sokkal mélyebben fekvő, összetettebb életgondot feszegetünk. A gyereknevelésben nem matematikát s nem nyelvtant értéket én a családban. Még csak nem is alapos leckeikikérdezést — ami persze nem árt. A család nevelő ereje, jellemformáló hatása, utolérhetetlenül erős erkölcsi ereje; a család életének milyensé-gében van. Abban a légkörben és szülői magatartásban, amely körülveszi a gyereket. Erős, egymásért küzdő, egymást tisztelő, erős kötelekben élő gyerek szellemi és lelki élete ebből úgy merít, mint szomjas ember a forrásból. Az apa és az anya példakép; ők becsületesek, egyenes jelleműek, humánusak, életerő és tett-vagy terjed körülöttük; a gyerek tiszteltetel és szeretettel veszi körül őket. Olyan szeretne lenni, mint az apja vagy az anyja. A családi légkör ösztönzése, az egymásköztí, s a család és a társadalom közötti ösztönzés — egyenes jellemet, ösztön viselkedést plántál a gyerekebe.

A mi gyerekeink nagy többsége igen becsületes, tisztességes. Nem látszatra, hanem gondolkodásmódjában, életérzésében és munkájában. Bizonyos értelemben a gyerek magatartása, viselkedése tükörképe a családi állapotnak is. Csakhogy a családok ezeket a körülményeket és tényezőket nem kezelik megfelelő tudatossággal. Holott ez nem csak és nem is elsősorban iskolai végzettséggel összefüggő kérdés: a családi élet összetartó erejének és tisztaságának tudatos őrzésére és gyarapítására sokkal nagyobb szükség van, mint gondolkodni. A felelősség a csaláért és a gyerek sorsáért, jövőjéért, ez tudatos munkát igényel a szülőktől.

Van persze más vetülete is ennek a szerintem igen nagy horderejű témának. (Nem is egy rövid írásba illő problémakör ez.) A társadalmi átalakulás, egy új berendezkedés világnézete, erkölcsisége, a korábbiak legyőzése útján válik meghatározóvá. Senki sem állíthatja, hogy a régi, talaját vesztett világnézet, magatartás és szokás stb. nem tényező már. De igen, s nem „általában”, hanem az egyes emberben, tehát a családban. A lehúzó, beteg, életcél nélküli, vagy a „mindent elérni”, vagy a „csak én, az én gyerekeim boldoguljon, tőlem a többi megdögölhet” — felfogás, magatartás, családi légkör megvan és még még erősen tartja magát. Ez is hatással van a gyerekekre — sajátos — nagyon rossz hatással, mert a legerősebben ható nevelőkörnyezetből, a családból árad. A gyerek ezt kapja otthon, és ezt tartja igaznak, szentnek, hiszen legnagyobb hatású nevelőjétől: apjától, anyjától látja, hallja, tanulja.

Jelentéktelennek tűnő kis példákön bizonyítom ezt. Az apa otthon elmondja mindenféle csirkefogónak esetleg az elvtársát vagy a főnökét a családban. Másnap találkoznak a „csirkefogóval”, és az apa előkelő modorban üdvözlí, s a mellette bandukoló gyerek azonban elfordítja a fejét, és nem köszön. Erre az apától nagy szidalmat, esetleg a nyomaték kedvéért egy pofont is kap „nevetelenség” címén. Mit gondolhat ez a gyerek akkor, vagy később az apjáról? A felnőttek társadalmi érintkezési módjáról? Valószínűleg azt, hogy az apja elég hitványka jellemű, vagy azt, hogy felnőtt korban úgy illik viselkedni, ahogy az apja — bár lehetséges, hogy azt is elképze-li, érdemes leköpní ezt a felnőtt kori viselkedést. A gyerek azt tanulja az iskolában, hogy lopni bűn. De tudja, hogy az apja suttymban hordja a tsz szalmáját a háztájiba alomnak. Csak azt nem tudja, hogy most ki mondja, ki cselekszi a helyeset. Lehet, hogy soha sem tudja meg, s követi az apja példáját. De ugyanez az apa talán a gyerek jelenlétében felláll egy összejövetelen vagy valamilyen gyűlésen, és a becsületeségről mennydörög. A gyerek lépten-nyomon hallja, hogy kiegyensúlyozott, tisztességre törekvő világban él. Az ő hazája szép, becsületes munkával lehet boldogulni benne. De otthon a külföldi rádióadásokat hallgatja apja mellett ül, aki a nyugati adásokat jól megmagyarázza. Nesze neked, nevelődjél szegény gyerek, olyan cinikussá, amilyenén csak lehet ilyen körülmények között!

Talán felesleges bizonygatni tovább, hogy a család nevelő hatását, ennek elsődlegességét nem lehet felváltani a pedagógus, másként szölvá a társadalom elsődleges felelősségével. Sokkal jobb hangsúlyt kell adnunk a családi nevelésnek a jövőben, mint a korábbi esztendőkbén. Fejlődő etikánk már régen kilépett az elméleti szférából. Alkalmazható ilyen kérdésben is, most már társadalmi méretekben. Rendelkezünk megfelelő szervekkel, szervezetekkel, felkészült emberekkel. En nagyon időseztűnek tartom a családi élet etikai kérdéseinek alaposabb vizsgálatát és a család felelősségének okot propagálatását.

Nem hiszem, hogy akár egyetlen tanár, tanító, nevelő félreértene. Az ő felelősségük az iskolai nevelésben és az iskolai ismeretanyag elsajátításában egyáltalán nem csökkenthető. Ellenkezőleg: pedagógiájuk hatékonyabbá válik. Mélyebben, célserűbben és eredményesebben foghatnak a gyerekek jellemének, lelkeinek, életfelfogásának alakításához. Kevesebb lesz, kisebb területre szorul az egészség-telenül ható szellemi, morális tényező. Igaz, mi nem tehetünk szemrehányást senkinek. Hiszen gyerekeinkre rosszat mondani nem lehet; summázottan összehasonlíthatatlanul nagyobbak erényeik, mint gyengeségeik. S az is igaz, hogy a gondolkodásban, érzésekben, szokásokban a régi rossz makacsabban ellenáll, mint gondoltuk ezelőtt néhány esztendővel is. Itt nem használ a türelmetlenség. Csak a széles körű megalapozott szellemi, gazdasági tevékenység hoz mélyebbre hatóan további eredményeket a gondolkodásban, magatartásban egyaránt.

A család ereje a legerősebben ható pedagógia a gyerek jellembeli formálásában. Szülői munkaközösségekben már most indokolt beszélgetni ezekről a kérdésekről. S tisztázni azt, hogy itt nem leckeikikérdezésről van szó, hanem olyan családi atmoszféráról, amelynek megteremtése a szülők, testvérek jellemén, erkölcsiségén, becsületes életfelfogásán múlik — hiszen abból táplálkozik.